

DMITRY GLUKHOVSKY VILÁGA

AZ UTOLSÓ MENEDÉK ANTOLÓGIA

EURÓPA
KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2015

SZERGEJ ANTONOV

TABULA RASA

Sűrűn hullott a hó, az ég bőkezűen hintette a fehér darát az egykoron hatalmas város romjaira. Óvatosan lépkedve és oldalra tekingetve, Shooter kilépett a metró omladozó előcsarnokából a szürke ég alá, szembeszállva a hóviharral és az épületek romjai közt uralkodó szél rohamaival. Megigazította a gázálarc fekete ormányát, és előrszegezte a kalast, fúrge tekintettel kémelve az egykori megapolisz romjait – természetes fedezékek után kutatott, amelyek egyidejűleg ígértek menekülést és fenyegettek veszéllyel.

Háta mögött a távolból tompa moraj hallatszott: mélyen a föld alatt dübörögve és csörömpölve zárultak be a hermokapuk, elvágva a sztalkert szülőállomásától. Magára maradt a kísértetvárossal és annak mostani lakóival, a hátraarcot csinált evolúció torzszülöttjeivel. Shooterben fizikai érzetként csapódott le a térség végtelensége, hirtelen meglátta magát madártávlatból a kiszáradt fákkal, bokrokkal és magas fűvel benőtt romok fehér-szürke háttere előtt: egy aprócska kis figura vörös vegyvédelmi öltözékben, arca helyén fekete gázálarccal.

Shooter szerette a szabad szárnyalásnak ezt az érzését, és élvezettel szívta magába a felszínre érkezés első percei-

nek mámorát. Nem érzett félelmet, de az elővigyázatosságról nem feledkezett meg. Hallása és látása kiélesedett, vére csordultig telt adrenalinnal, edzett teste pedig kész volt egy szempillantás alatt reagálni a külvilágból érkező veszedelem legkisebb jelére is. Shooter készen állt szemrebbenés nélkül a halál arcába nézni.

Nem volt szüksége sokra, hogy tegezõ viszonyba kerüljön a felszíni világgal: kevlár golyóálló mellény, fölötte minõségi, még a háború előtt gyártott védõöltözettel, megbízható gázmaszk, hûséges AKM-je, nagy hátizsák tartalék tárákkal, valamint egy deszantos kés az övéen függõ saját készítésû műanyag tokban. Plusz gránátvetõ és néhány gránát... A felszíni teremtmények helyében Shooter háromszor is meggondolná, hogy rátámadjon-e az alvilágból érkezett jövevényre.

Shooter a sztalkerek új generációjához tartozott: fiatalok és erõsek, annak ellenére, hogy a moszkvai földalatti embertelen körülményei között születtek és nõttek fel. Ők a Metrõ igazi gyermekei, akik már alkalmazkodtak az új életkörülményekhez, és nem ismernek el semmiféle tekintélyt sem földön, sem pedig a föld alatt.

Lejárt az ideje azoknak a hivatásos hadfíknak, akik megszokták már, hogy saját hőstetteikről locsogjanak, még azokból a feledhetetlen idõkbõl, mikor a világ még nem fordult a feje tetejére. Érdemrendjeik csörgése már senkit sem tévesztett meg. A hajdani derék szpecnazosok tesztosza, fiatalságukat visszasíró vénemberek lettek. Sokan nem tudtak beilleszkedni a háború utáni könnyörtelen világba, és õk mind gyakrabban maradtak alul az olyanokkal szemben, mint Shooter – a magányos profival, aki képes az egész emberiségtõl függetlenül dolgozni.

Pontosan az olyanokat, mint õ, bízták meg a gazdag és befolyásos megrendelõk a különösen felelõségi teljes és kockázatos missziókkal. Shooternek ezúttal pedig kétség-

telenül mind közül a legfelelõségi teljesebb és legkockázatosabb jutott: vadászat a Könyvre, amelyet már számtalan Poliszból útjára bocsátott expedíció próbált felkutatni a Nagy Könyvtárban, de mindhiába.

Egy fóliás fekete oldalakkal és arany betûkkel, amely elmeséli az emberiség múltját és jövõjét, egy könyv, amelynek keresésében tucatjával vesztek oda a vakmerõ kalandorok, mégis elérhetetlennek bizonyult. Igaz, nemrég valakinek egy pillanatra mégis sikerült megkaparintania. A fickó, aki ismerte a fóliás pontos lelõhelyét, még képes volt visszajutni a metróba, ahol aztán pár perc alatt kiszenvedett bajtársai karjaiban, miután nagy nehezen elhõrgött néhány utolsó szót. Csak ezt követõen tették meg a tudás keresõi azt, amit már régen meg kellett volna tenniük – felbérelték Shootert. A sztalker már megbízói elsõ szavaiból megértette, hogy miben rejtett a legfõbb tévedésük. Kitûnõen képzett, testben és szellemben egyaránt remekül felkészített harcosokat küldtek el a Könyvért. Ezek a legények egy eszméért vállalták a halálos kockázatot, egyfajta talizmánként tekintettek a Könyvre, amely képes megõvni az emberiség maradványait a végsõ pusztulástól.

Ebbõl származott minden kudarcuk.

Egyszerûen csak cinikusnak kell lenni. A világ megmentése túlságosan is illuzórikus és homályos eszme ahhoz, hogy a zászlaja alatt ezek az õnjelölt hõsök sikerrel járhat-
tak volna.

Shooter a Könyvben egyszerûen csak egy borítót és összefûzött lapokat látott. Félre ezzel az egész ideológiai mázzal, pokolba a mítoszokkal és legendákkal! Nincs más, csak az egyértelmûen megfogalmazott feladat, meg a konkrét fizetség: mérhetõ és megszámlálható, aztán pedig élvezetekre váltható. A sztalker majdnem elrõhögte magát, mikor az õsz hajú nemes brahman a lehetõ leg-

szigorúbban megtiltotta neki, hogy kinyissa a Könyvet. A következmények talán visszafordíthatatlanok lehetnek? Az emberi értelem nem képes kiállni egy effajta próbatételt?

Baromság!

Bármilyen következménnyel el lehet számolni és minimálisra lehet korlátozni, a józan észen esett csorbát pedig kellő akarattal ki lehet köszörülni. Ha valaki, hát ő biztosan bele fog lesni a Könyvbe, ha úgy adódik, hogy megtalálja. Végül is, ha lehet, muszáj megtudnia a jövőt, legalábbis a saját jövőjét. Hiszen előfordulhat, hogy a metró lakóinak csak egy hónap vagy egy hét maradt hátra nyomorúságos életükből. Előre értesültnek lenni annyit tesz, mint felkészültnek lenni. Ha a jövő nem ígér semmi jót, akkor legalább hasznosan költheti el a fizetségét, és annak tudatában indulhat majd a másvilágra, hogy nem fecsérte el élete utolsó perceit.

Shooter felsétált a Nagy Könyvtárhoz vezető lépcsőn. A részleges pusztulás dacára az épület ugyanolyan lenyűgöző maradt, mint korábban volt. Szentély. Emlékmű. A tudásvágy szobra.

Érdekes, honnan ez a kavalkád fejében? Shooter nem volt hajlamos a szentimentalizmusra, ellentétben a Polisz rátartijaival, ő aztán semmiféle tiszteletet nem érzett a régmúlt romjai iránt. De ahogy a könyvtár lépcsőin találta magát, még ő is megadta magát az épület fenséges varázsának. De nem, pokolba ezzel az egésszel!

A küldetésre összpontosított.

Jó lett volna keresni valamilyen nyílást, nem pedig egyenesen a főbejáraton becsörtetni. Túlságosan is gyanúsán fest az alig résnyire nyitott, öles ajtó. Mintha csak arra invitálná, hogy ugorjon be vendégségbe a könyvtárosokhoz...

Shooter megtorpant. Futó pillantást vetett a Megváltó Krisztus templomának beszakadt kupolájára, majd tekintete a Kremlre siklott. És hirtelen... Talpa alatt hullámsani kezdtek a lépcsőfokok... Fejében megfeszült, majd azonnal elpattant a fájdalom izzó húrja. A csúcsos, csillagokban végződő tornyok megkettőződtek. Csupán egy pillanatra. Ezután kontúrjaik visszanyerték régi élességüket.

Ám közvetlenül ezt megelőzően egy századmásodperc-re Shooter megpillantott valami egészen mást, aminek köze sem volt a valósághoz. Derült lett az ég, az utcákat elárasztotta a napfény. A kiszáradt, fekete fákat susogó, üde lombok borították be. A romok feltámadtak, és ép házakká egészültek ki. Shooternek még az üvegek ragyogását is sikerült kivennie az ablakokban...

Miután minden visszaállt eredeti helyére, a sztalker megrázta a fejét. Ez meg mi volt? Hallucináció? Látomás? Hát igen, nemhiába kering annyi szóbeszéd a Kreml tornyainak csillagairól. Korábban nem hitt bennük, de most már kénytelen lesz.

Shooter újra megrázta a fejét, elúzva a látomás maradványait, és sietve belépett a könyvtárba. Inkább kerüljön szembe a legfélelmetesebb mutánsokkal, mint ezekkel az istenverte csillagokkal!

Az épületben félhomály és síri csend uralkodott. A sztalker lassan elhaladt a ruhatári fogasok rozsdás erdeje mellett. A márványlepcső első foka előtt bekapcsolta a zseblámpáját. A fénysugár végigfutott a magas, nedves foltok borította mennyezeten. Átsuhant a plafonról és a falakról csüngő vaskos indákon. Beleütközött az első emeleti galéria kovácsoltvas rácsába. Még néhány lépés. Bármennyire igyekezett nesztelenül haladni, lépteinek visszhangja megszire verődött a könyvtár magas mennyezete alatt. A sztal-

kernek olyan érzése támadt, mintha egy gigantikus kriptába került volna, amelynek holt gazdái mindjárt felélednek. Üsse kő, ébresztő, srácok, ismerkedjünk csak össze!

Itt az első emelet. Szekrények kihúzható kartotéktárolókkal. Shooternek a másodikra kell eljutnia, át azon a lépcsőn, amely már látszódott az ajtónyílás fekete téglalapjában. Zaj hallatszott a háta mögött, hasonló ahhoz, mint mikor egy megfázott ember szipákol. Shooter fürgén megpördült. A célpontot kereső gépkarabély leírt egy félkört... De senki. A szipogó teremtmény túlságosan gyorsnak bizonyult. Shooter épp készült volna továbbindulni, mikor fejét a fájdalom újabb hulláma csapta meg.

A soron következő látomás annyira káprázatosan tiszta volt, hogy a sztalker akaratlanul is hunyorogni kezdett. A könyvtár ragyogóan ki volt világítva. Egy tisztas megjelenésű öregapó ment el mellette, kezében elnyűtt mapával. Nem messze két lány sétált és beszélgetett a könyvtár munkatársnőjével, aki könyvekkel teli kék táskát tolt maga előtt. Mielőtt a hallucináció megszakadt volna, Shooternek még sikerült megfigyelnie a sötétszöke könyvtárosnő arany színű hajráfját a rózsaszínű masnikkal...

Mikor a sztalker visszatért a valóságba, a könyvespolcok sorai közötti átjáróban állt. Úgy tűnt, mintha a gázlencsék bepárásodtak volna. Talán a homlokáról lecsorgó verejték miatt. Ellenőrizte a lencsét. Nem, minden rendben van velük, mégis mintha ködön keresztül látna. Valami történik velem! Egyszerre áll egy helyben a jelenben, és halad előre a múltban... Mi folyik itt?

Koncentrálj! Hol is lehetsz most?

A raktárban... Már a könyvraktárban van. A helyiség pontosan olyan, amilyennek a brahman leírta. A Könyv már egészen közel van. Shooter megerőlteti az emlékezetét, és lelki szemei előtt megjelenik egy papírfecni, rajta az

Őrző által felskiccelt vázlat a teremről. Az átjárótól balra a negyedik könyves szekrény. A Könyvet nem szükséges a polcokon, más föliánsok százai között keresgélnie – a földön kell hevernie.

A sztalker körülnézett, és az átjáró közepén megpillantott egy porlepte papírlapot, rajta valamilyen nehezen kivehető képpel. Valamilyen festészeti albumból kitépett oldal volt.

Shooter felemelte a lapot a padlóról, lefújta róla az ujjnyi vastag port, és elolvasta a kép alá írt szöveget: „Karl Brjullov: *Pompeji utolsó napja*. 1830–1833 között”. A kép figurái váratlanul megelevenedtek és mozgásba jöttek, az oszlopok darabjai pedig potyogni kezdtek a fejükre!

Hirtelen mintha egy hullám csapott volna át a sztalkeren – maga alá temette a tűzben és füstben haldoklók halálfélelme, mire ösztönösen elhajtotta a rajzot. Sebesen pörögve hullott a vakolatdarabkák borította padlóra, akár a falevelek ősszel.

Nem, valami nyilvánvalóan nincs rendben a fejével. Muszáj összekapnia magát, már egészen közel a cél. Akaratát megfeszítve rákényszerítette magát, hogy a Könyvre koncentráljon, és megindult előre, egyre csak a lába elé nézve, nehogy zajt csapjon. De pár lépés múlva újra megállt. A raktárban csend honolt, ösztöne mégis arra készítette, hogy felemelje tekintetét. Tíz méterrel előrébb egy görnyedt, szürke alakot pillantott meg. Hosszú karjai majdnem a padlót súrolták, két hatalmas, zölden izzó szem pedig kíváncsian méregette a hívatlan látogatót. Miután megérezte, hogy visszanéznek rá, hang nélkül eltűnt a könyvespolcok közötti folyosón.